

OBSAH

Ediční poznámka	7
Úvodem	8
1. SOCIÁLNÍ STRUKTURA, NEROVNOSTI A STRATIFIKACE	10
1.1 Struktury a jejich hranice	11
1.2 Sociální struktura	14
1.2.1 Skupiny, instituce a organizace	15
1.2.2 Sociální struktura společnosti	18
1.3 Sociálně-ekonomická a sociálně-kulturní nerovnost	21
1.4 Sociální stratifikace	25
Shrnutí	27
Doporučená literatura	28
2. TEORIE	29
2.1 Sociální nerovnosti a spravedlnost	29
2.1.1 Distributivní spravedlnost, rovnost a svoboda	31
2.1.2 Teorie sociální stratifikace a distributivní spravedlnost	38
Shrnutí	39
Doporučená literatura	39
2.2 Klasická teoretická východiska	40
2.2.1 Karel Marx o sociální stratifikaci	40
2.2.1.1 Materialistické pojetí dějin	41
2.2.1.2 Teorie sociální změny a tříd	43
2.2.1.3 Třídní vědomí	46
Shrnutí	49
Doporučená literatura	50
2.2.2 Max Weber o sociální stratifikaci	51
2.2.2.1 Hospodářský, politický a sociální řád	52

2.2.2.2	Třídy	53
2.2.2.3	Stavy	55
2.2.2.4	Strany	57
2.2.2.5	Třídní boj a třídní vědomí	58
	Shrnutí	60
	Doporučená literatura	61
2.2.3	Funkcionalistické pojetí sociální stratifikace	62
	Shrnutí	66
	Doporučená literatura	67
2.3	Pokus o syntézu	67
2.3.1	Konzervativní teze a radikální antiteze	68
2.3.2	Syntéza	69
2.3.2.1	Stratifikační systém	72
2.3.2.2	Ekologicko-evoluční teorie	76
2.3.3	Teze, antiteze a syntéza	77
	Shrnutí	78
2.4	Současné teoretické proudy	78
2.4.1	Hierarchický (graduální) přístup	81
2.4.1.1	Dosahování statusu	86
	Shrnutí	92
	Doporučená literatura	93
2.4.2	Třídní model Johna Harryho Goldthorpa	93
2.4.2.1	Třídní schéma	95
2.4.2.2	Sociální mobilita a třídy ve vyspělém kapitalismu	100
	Shrnutí	103
2.4.3	Neomarxistická teorie Erika Olina Wrighta	104
2.4.3.1	Radikální teorie osvobození	105
2.4.3.2	Teorie tříd	107
2.4.3.2.1	Východisko	108
2.4.3.2.2	První revize	110
2.4.3.2.3	Druhá revize	116
	Shrnutí	119
3.	ZÁKLADNÍ POJMY	120
3.1	Tři dimenze sociální stratifikace	120
3.1.1	Materiální zabezpečení	120
3.1.2	Moc	122
3.1.3	Prestiž	125
	Shrnutí	131
	Doporučená literatura	132

3.2	Základní segmenty stratifikačního systému moderní společnosti	132
	Shrnutí	137
3.3	Sociální mobilita	138
	Shrnutí	147
	Doporučená literatura	147
4.	SOCIÁLNÍ STRATIFIKACE V EMPIRICKÉM VÝZKUMU	148
4.1	Obecná charakteristika výzkumu	148
4.1.1	Základní otázky	148
4.1.2	Operacionalizace	149
4.1.3	Interpretace	154
	Shrnutí	155
	Doporučená literatura	155
4.2	Sociální stratifikace a její výzkum u nás	156
	Shrnutí	161
	Doporučená literatura	162
4.3	Ženy v stratifikačním systému	162
	Shrnutí	168
	Doporučená literatura	168
	Literatura	169